

เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับ จรรยาบรรณ วิชาชีพสถาปัตยกรรม

ความหมายและความสำคัญของ จรรยาบรรณวิชาชีพ

ผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมทุกสาขา นอกจากจะต้องให้บริการแก่ลูกค้าตามข้อกำหนดในการปฏิบัติวิชาชีพต่างๆ ครอบคลุมแห่งกฎหมายและข้อกำหนดในสังคมแล้ว ยังมีข้อกำหนดในการประพฤติเพื่อเป็นกรอบการปฏิบัติเพิ่มเติม เพื่อให้การดำเนินอาชีพของแต่ละบุคคลเป็นไปในแนวทางเดียวกัน มีความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ไม่เอาัดเอาเปรียบกันในหมู่นักวิชาชีพและลูกค้า ผู้ว่าจ้าง กรอบปฏิบัตินี้ถูกกำหนดไว้เป็นจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมทุกสาขาให้ใช้เป็นแนวทางให้ประพฤติปฏิบัติอย่างมีสัมมาอาชีพ และเป็นข้อห้ามมิให้ผู้ถือใบอนุญาตฯ ทั้งหลายกระทำการใดๆ อันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียต่อสาธารณะ และเกียรติศักดิ์วิชาชีพของตนเองอีกด้วย

เพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรมซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญให้รับทราบกันในหมู่นักวิชาชีพในวงกว้างมากขึ้น วารสาร ACT จะนำข้อมูลความรู้ที่น่าสนใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ และการดำเนินการพิจารณาคดีจรรยาบรรณจากคณะกรรมการจรรยาบรรณ สถาปนิกที่ผ่านมานำเสนอเป็นประจำทุกฉบับต่อไป

คำศัพท์ “จรรยาบรรณ” มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานว่า “ประมวลความประพฤติที่ประกอบอาชีพการงานอย่างหนึ่ง กำหนดขึ้นเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและรากฐานของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้” ดังนั้น **จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม** จึงแปลความหมายได้ว่า “ประมวลความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมที่กำหนดขึ้นเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียงและฐานะของบรรดาสมาชิกที่ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม”

ผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมทุกสาขาอันได้แก่ สถาปนิก ภูมิสถาปนิก สถาปนิกนักผังเมืองมัณฑนากรและสถาปนิกนักตกแต่งภายใน สามารถศึกษารายละเอียดเนื้อหาจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพได้จากข้อบังคับสภาสถาปนิกว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2545 ซึ่งสภาสถาปนิกประกาศบังคับใช้ภายใต้อำนาจตามพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543 เนื้อหาโดยรวมของข้อบังคับนี้จะมุ่งเน้นให้สถาปนิกและผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมอื่นๆ มีความตระหนัก มีจิตสำนึกในการปฏิบัติงาน และระมัดระวังเรื่องคุณภาพของผลงานของตนเองว่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ต่อสาธารณชน และต่อชุมชนที่ตั้งโครงการหรืออาคารบ้านเรือน อีกทั้งยังกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตในการประกอบวิชาชีพทั้งต่อตนเองต่อวิชาชีพ ต่อผู้ว่าจ้าง และเพื่อนร่วมอาชีพอีกด้วย

จรรยาบรรณวิชาแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรมจึงเป็น

กรอบปฏิบัติสำคัญเพื่อให้ผู้ปฏิบัติวิชาชีพยึดถือเพื่อให้การทำงานเป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพ และเป็นไปตามหลักแห่งทางคุณธรรม จริยธรรมอันจะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ลูกค้าหรือประชาชนผู้รับบริการ และสังคมสาธารณะเป็นสำคัญ หากผู้ประกอบการวิชาชีพไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณคงเปรียบได้กับนักกีฬาที่ไม่เคารพกฎกติกาหรือปฏิบัติตามกรรมการผู้ตัดสินขณะลงสนามแข่งขัน ย่อมเกิดการเอาัดเอาเปรียบกันอยู่ตลอดเวลา จากเหตุเหล่านี้ อาจกล่าวได้ว่าผู้ประกอบการวิชาชีพหากขาดกรอบจรรยาบรรณวิชาชีพไว้ถือปฏิบัติแล้ว สังคมวิชาชีพอาจเกิดการแข่งขันแย่งชิงผลประโยชน์เข้าตนเองกันทุกวิถีทางโดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องใดๆ ทั้งสิ้น ผลเสียย่อมส่งมาถึงการปฏิบัติงานและผลงานการออกแบบที่ขาดมาตรฐาน ซึ่งอาจสร้างความเสียหายที่คาดเดาไม่ได้แก่ประชาชนผู้ใช้บริการและสังคม จนในที่สุดแล้ววิชาชีพก็จะถึงจุดเสื่อมสลายเนื่องจากบุคคลและวิชาชีพจะไม่ได้ได้รับความเชื่อถือจากผู้คนในสาธารณะอีกต่อไป

จรรยาบรรณจึงถือเป็นหลักการทำงานสำคัญที่ผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมทุกสาขาต้องยึดถือไว้ตลอดการปฏิบัติงานของตนเอง เนื่องจากเป็นข้อกำหนดที่มีผลการบังคับใช้ตามกฎหมายรวมทั้งมีบทลงโทษในกรณีไม่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน ดังปรากฏตามข้อความในพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543 ที่ระบุแนวทางการปฏิบัติและการกำกับดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมไว้ในมาตรา 50 ว่า “ผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมต้องประพฤติตนตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ” และมาตรา 51 ว่า “บุคคลที่ได้รับความเสียหายหรือพบการประพฤติ

ผิดจรรยาบรรณของผู้ถือใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ สถาปัตยกรรมใดๆ มีสิทธิ์กล่าวหาผู้ถือใบอนุญาตฯ นั้น ด้วยการทำเรื่องยื่นต่อสภาสถาปนิกได้”

ดังนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมพึงสังวรณและระลึกไว้เสมอว่า เมื่อตนเองฝ่าฝืนหรือกระทำความผิดจรรยาบรรณตามเหตุที่ปรากฏในข้อบังคับฯ จรรยาบรรณ จะถูกพิจารณาวินิจฉัยความผิดตามกฎหมายวิชาชีพ (พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543) และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องโดยคณะกรรมการจรรยาบรรณ สถาปนิกซึ่งเป็นคณะกรรมการที่มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการสอบสวน พิจารณาคดี และมีอำนาจตัดสินลงโทษผู้ประกอบวิชาชีพที่กระทำความผิดตามลักษณะความผิดอย่างแน่นอน

แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบวิชาชีพพึงเข้าใจว่า การถูกพิจารณาโทษตามคดีจรรยาบรรณเป็นสิ่งที่มีการพิจารณาแยกจากบทลงโทษอื่นๆ ตามกฎหมายควบคุมอาคารและกฎหมายปกครอง โดยผู้ประกอบวิชาชีพนั้นๆ อาจได้รับบทลงโทษทางแพ่งหรืออาญาเพิ่มเติม

ไม่ว่าจะเป็นการลงโทษ ปรับ หรือจำคุก ตามเหตุที่เกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนข้อกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอีกก็เป็นได้ หรืออาจไม่ได้รับบทลงโทษอื่นใดอีกเลยนอกเหนือจากบทลงโทษคดีจรรยาบรรณก็เป็นได้อีกเช่นกัน หากการกระทำผิดจรรยาบรรณนั้นไม่ขัดแย้งกับกฎหมายอื่นดังกล่าวแล้วข้างต้น

สรุปความได้ว่าจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรมเปรียบเสมือน กฎ กติกาและมารยาท ให้ผู้ประกอบวิชาชีพถือเป็นการรอบในการปฏิบัติงานเช่นเดียวกับนักกีฬาประเภทต่างๆ ที่ต้องยึดถือปฏิบัติตามกติกาของกีฬานั้นๆ ขณะทำการแข่งขันเพื่อความเสมอภาคและเป็นธรรมต่อทั้งสองฝ่าย โดยมีกรรมการตัดสินอันได้แก่ องค์การแห่งวิชาชีพของตนเป็นผู้ทำหน้าที่ควบคุมผู้เล่น (ผู้ประกอบวิชาชีพ) แต่ละคนให้ถือปฏิบัติตามกติกาหรือจรรยาบรรณโดยเคร่งครัดเพื่อมิให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์ของมวลชนส่วนรวมและเพื่อจริยกิจวิชาชีพให้ยั่งยืนสืบไปในที่สุด

คณะกรรมการจรรยาบรรณ

คณะกรรมการจรรยาบรรณ สถาปนิกในวาระปัจจุบัน (พ.ศ. 2550-2553) ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิดังต่อไปนี้

1. หม่อมหลวงภุมรีรัตน์ จงเจริญสุข	ประธานคณะกรรมการ
2. นายกี ขนิษฐานันท์	กรรมการ
3. นายเจตกำจร พรหมโยธี	กรรมการ
4. นายสุพจน์ โกวิทวานิชย์	กรรมการ
5. นายสมบุญ เวชสุนทรเทพ	กรรมการ
6. นายพิศิษฐ์ โรจนวานิช	กรรมการ
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพปฎล สุวจานานนท์	กรรมการ
8. นาวาอากาศเอก หม่อมหลวงประกิตติ เกษมสันต์	กรรมการ

ทั้งนี้ พลตำรวจตรีไกรสร ศรีศรี เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการจรรยาบรรณ

Web Site ประวัติคณะกรรมการจรรยาบรรณ :
สภาสถาปนิก
<http://www.act.or.th/about11.html>

ความเป็นมาของ จรรยาบรรณ วิชาชีพสถาปัตยกรรม และคณะกรรมการ จรรยาบรรณ

การศึกษาสถาปัตยกรรมศาสตร์สมัยใหม่ในประเทศไทยนับได้ว่าเริ่มต้นขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2473 หลังจากอาจารย์นารถ โพธิประสาท¹ สำเร็จการศึกษาวชิราวุธสถาปัตยกรรมจากมหาวิทยาลัยเวอริฟอร์ด ประเทศอังกฤษ กลับมาเปิดการเรียนการสอนวิชาเกี่ยวกับสถาปัตยกรรมที่โรงเรียนเพาะช่าง และต่อเนืองย้ายมาเป็นแผนกสถาปัตยกรรมในคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนพัฒนากลายเป็นคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ณ สถาบันเดียวกัน หลังจากนั้นการควบคุมการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมจึงเกิดขึ้นในเวลาต่อมาไม่นานนัก โดยกลุ่มสถาปนิกซึ่งส่วนใหญ่จบการศึกษาจากต่างประเทศได้ร่วมกันก่อตั้งสมาคมสถาปนิกสยามฯ ในปี พ.ศ. 2477 เพื่อดำเนินกิจกรรมพัฒนาและกำกับดูแลการปฏิบัติวิชาชีพของสถาปนิกอย่างต่อเนื่องและขยายวงกว้างขึ้นตามจำนวนสถาปนิกที่เพิ่มขึ้น ต่อมาสมาคมฯ ได้ผลักดันให้เกิดพระราชบัญญัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508 เพื่อควบคุมการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมขึ้นอย่างเป็นทางการจากภาครัฐโดยกระทรวงมหาดไทย ซึ่งถือเป็นครั้งแรกที่ในประเทศไทยมีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมอย่างเป็นรูปธรรม

หลังจากนั้นรัฐบาลได้ประกาศบังคับใช้กฎกระทรวงฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2511) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ดังกล่าว เพื่อกำหนดเป็นมรรยาทแห่งวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม เพื่อให้เป็นกรอบปฏิบัติในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมมาโดยตลอดเป็นเวลา 23 ปี จนเมื่อถึงปี พ.ศ. 2534 กระทรวงมหาดไทยได้ยกเลิกกฎกระทรวงนี้แล้วประกาศใหม่เป็นกฎกระทรวงฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2534) ออกตามความในพระราชบัญญัติฉบับข้างต้นเพื่อใช้งานทดแทน โดยกำหนดเป็นมรรยาทแห่งวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมไว้ รวม 17 ข้อ โดยตัดเนื้อหาเดิม ที่ระบุว่า “ห้ามสถาปนิกกระทำการรับเหมาก่อสร้าง” ออก เพื่อให้รองรับกับ

ความเปลี่ยนแปลงของสังคมวิชาชีพซึ่งนับเป็นการแก้ไขเพียงครั้งเดียวที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ผู้ประกอบวิชาชีพทั้งหลายได้ใช้มรรยาทแห่งวิชาชีพนี้เป็นกรอบการปฏิบัติวิชาชีพมาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม (กส.) กระทรวงมหาดไทย ต่อมาเมื่อก่อตั้งสภาสถาปนิกขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543 จะมีคณะกรรมการสภาสถาปนิกเป็นตัวแทนผู้ปฏิบัติวิชาชีพทั้ง 4 สาขาทำหน้าที่กำกับดูแลการแทนที่คณะกรรมการควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม (กส.) แต่เดิมเพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมได้มีโอกาสกำกับดูแลการทำงานของคนในวิชาชีพด้วยกันอย่างอิสระจากกฎหมายดังกล่าว ทำให้อำนาจหน้าที่ดูแลด้านจรรยาบรรณของสถาปนิกได้กลายเป็นภาระงานตามกฎหมายของสภาสถาปนิกโดยสิ้นเชิง ต่อมา สภาสถาปนิกได้ปรับปรุงแก้ไขมรรยาทแห่งวิชาชีพฯ 17 ข้อ ตามกฎกระทรวงข้างต้นและประกาศเป็นข้อบังคับสภาสถาปนิกว่าด้วยจรรยาบรรณวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2545 จำนวน 25 ข้อ ตั้งแต่วันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2546 มาจนปัจจุบัน

คณะกรรมการจรรยาบรรณสภาสถาปนิกเป็นผู้มีอำนาจตามพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543 มาตรา 57 ให้เป็นเจ้าพนักงานทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยกรณีมีผู้กล่าวหาผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมทุกสาขาวิชาชีพว่ากระทำความผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรมตามที่ปรากฏในข้อบังคับ คณะกรรมการจรรยาบรรณชุดนี้จะได้รับพิจารณาแต่งตั้งตามมติของที่ประชุมใหญ่ของสภาสถาปนิก และมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งได้คราวละ 3 ปีแต่ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน ประกอบด้วยประธาน 1 คน และกรรมการจรรยาบรรณตามจำนวนที่คณะกรรมการสภาสถาปนิกกำหนดแต่ไม่น้อยกว่า 3 คน คณะกรรมการดังกล่าวล้วนเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในวงการวิชาชีพสถาปัตยกรรม และต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติมตามที่ปรากฏในมาตรา 53 ในพระราชบัญญัติเดียวกัน ดังนี้ คือ

1. เป็นผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี
2. ไม่เคยถูกลงโทษประพุดติผิดจรรยาบรรณ

1 (พ.ศ. 2444-2497) ผู้ก่อตั้งคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วางรากฐานการศึกษาสถาปัตยกรรมแผนใหม่ และผู้ร่วมสถาปนาวชิราวุธสถาปัตยกรรมในประเทศไทย

จรรยาบรรณวิชาชีพกับการเปลี่ยนแปลง

วิถัจกรแห่งการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ทางสังคม และสถานการณ์ทางวิชาชีพสถาปัตยกรรมนับได้ว่าเกิดขึ้นตลอดเวลาตามการพัฒนาของคน สังคม วัฒนธรรม ความเจริญทางเทคโนโลยี และผลกระทบจากปัจจัยอื่นๆ ในระดับสังคมประเทศอีกมากมาย หลายสาเหตุเหล่านี้ย่อมทำให้ข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมสมควรมีการทบทวนแก้ไขให้เท่าทันกับบริบทแห่งความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังปรากฏในอดีตที่ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดจรรยาบรรณของสถาปนิกและผู้ประกอบวิชาชีพได้มีวิวัฒนาการเปลี่ยนแปลงมาอย่างต่อเนื่องจนปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น การยกเลิกข้อบังคับที่ห้ามสถาปนิกเป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง เป็นต้น

คณะกรรมการจรรยาบรรณในวาระปัจจุบัน (2550-2553) จึงได้ดำเนินการแก้ไขข้อบังคับสภาสถาปนิกว่าด้วยจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2545 ผ่านการทำงานของคณะอนุกรรมการพิจารณาข้อบังคับและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการจรรยาบรรณ ด้วยเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแล้วผนวกกับเหตุผลหลักดังต่อไปนี้

1. ข้อบังคับเดิมบางข้อมีปัญหาในการวินิจฉัย เนื่องจากไม่มีความชัดเจนเพียงพอ อันเนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1.1 การอ้างอิงมาตรฐานที่ยังไม่มีหรือยังมิได้ประกาศใช้ หรือมีการอ้างอิงมาตรฐานที่ไม่สามารถตรวจวัดเชิงปริมาณได้อย่างชัดเจน เช่น “มาตรฐานการประกอบวิชาชีพ” “ค่าบริการวิชาชีพมาตรฐาน” “ความตั้งใจการปฏิบัติวิชาชีพ” และ “การปฏิบัติวิชาชีพอย่างเต็มความสามารถ” เป็นต้น

1.2 การรวมกรณีการกระทำผิดจรรยาบรรณ 2 กรณีไว้ในข้อเดียวกันโดยใช้ “และ” เป็นตัวเชื่อม ดังนั้นหากผู้ประกอบวิชาชีพกระทำผิดเพียงกรณีใดกรณีหนึ่ง คณะกรรมการฯ อาจพิจารณาวินิจฉัยได้ว่า ไม่มีความผิดอันเนื่องจากการกระทำผิดเพียงกรณีเดียวนับว่าไม่ครบองค์ประกอบการกระทำผิดได้

2. ข้อบังคับบางข้อ ไม่เหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นการห้ามโฆษณาประชาสัมพันธ์ของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมอย่างสิ้นเชิงในทุกกรณี ซึ่งเป็นปัญหาสู่เสี่ยงต่อการปฏิบัติของผู้ปฏิบัติวิชาชีพ การวินิจฉัยของคณะกรรมการ และเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการรับบริการทางวิชาชีพต่อผู้ว่าจ้าง สังคมและสาธารณชนได้

3. ยกเลิกการแบ่งข้อบังคับออกเป็นหมวดและประเด็น โดยปรับแก้ไขให้เป็นรายชื่อเรียงตามกันมา ด้วยเหตุผลว่า การกระทำผิดจรรยาบรรณในข้อใดข้อหนึ่งนั้น หรือกรณีใดกรณีหนึ่ง ย่อมมีผลกระทบเชื่อมโยงกันทั้งต่อสาธารณชน ต่อวิชาชีพ ต่อผู้ว่าจ้าง และต่อผู้ร่วมวิชาชีพทุก

ด้านทุกประเด็นทั้งในทางตรงและทางอ้อมอยู่แล้วในที่สุด

นอกจากนี้แล้ว ในภาพรวมของแนวทางการพิจารณาคดีการกระทำผิดจรรยาบรรณของคณะกรรมการจรรยาบรรณที่ผ่านมา เป็นการพิจารณาวินิจฉัยโดยใช้ดุลพินิจและประสบการณ์การปฏิบัติวิชาชีพเฉพาะบุคคลตามคุณสมบัติที่ปรากฏในข้อกฎหมาย ทั้งนี้คณะกรรมการจรรยาบรรณในอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันที่ผ่านมาก็ล้วนแล้วแต่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับความเชื่อถือในวงการวิชาชีพกันทุกท่าน ดังนั้น เนื้อหาข้อบังคับเดิมบางส่วนที่มีเนื้อหารายละเอียดชัดเจนมากจนเกินไป อาจเป็นอุปสรรคต่อการพิจารณาของคณะกรรมการเองที่ต้องตีความและวินิจฉัยชี้ขาดได้เพียงตามตัวหนังสือที่ปรากฏในข้อบังคับอย่างตรงตัว และตัวผู้ปฏิบัติวิชาชีพเองย่อมไม่สามารถกระทำการใดๆ ได้เท่าใดนักเลย เนื่องจากมีข้อห้ามที่จำเพาะเจาะจงอย่างมากมายจนดูแล้วเห็นว่าการกระทำใดๆ ก็ล้วนแล้วแต่เข้าข่ายหรือสู่เสี่ยงต่อการกระทำผิดเสียทั้งหมดทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วผู้ถูกกล่าวหาได้มีความตั้งใจหรือเจตนาจะทำความผิดแต่อย่างใด

ดังนั้น ในการปรับปรุงข้อบังคับใหม่ครั้งนี้ คณะกรรมการและอนุกรรมการจึงเห็นว่าในเนื้อหาข้อบังคับจะมีการปรับแก้ให้กำหนดเป็นเพียงหลักการแห่งการทำความผิดไว้ ซึ่งจะทำให้คณะกรรมการได้มีโอกาสใช้ดุลพินิจพิจารณาวินิจฉัยโดยคำนึงสาเหตุ เจตนา และผลแห่งการทำความผิดของผู้ถูกกล่าวหาได้มากยิ่งขึ้น และส่งผลถึงโอกาสการถูกร้องเรียนและความสู่เสี่ยงในการทำความผิดของผู้ประกอบวิชาชีพจะมีแนวโน้มลดลงได้

ปัจจุบัน ร่างข้อบังคับจรรยาบรรณฉบับใหม่นี้ อยู่ระหว่างการนำเสนอเพื่อพิจารณาร่วมกันในหมู่สมาชิกจากสมาคมวิชาชีพทั้ง 4 สาขา (ผู้สนใจสามารถศึกษารายละเอียดร่างข้อบังคับฉบับใหม่นี้ได้ที่ www.act.or.th) เพื่อนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายก่อนนำเข้าสู่ประชุมใหญ่ สภาสถาปนิกพิจารณาให้ความเห็นชอบในระยะเวลาอันใกล้ และหลังจากนี้คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องจะได้พิจารณาปรับปรุงระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป

ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมจึงควรให้ความสนใจและใส่ใจศึกษารายละเอียดเนื้อหาข้อบังคับฉบับใหม่นี้ให้ถี่ถ้วน และนำเสนอข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของตนเองเพื่อการปรับปรุงต่อผู้รับผิดชอบหากกระทำได้ เพื่อประโยชน์ของตนเองและวิชาชีพในภาพรวม รวมทั้งต้องติดตามข้อมูลการประกาศบังคับใช้ข้อบังคับฉบับใหม่และทำความเข้าใจเนื้อหารายละเอียดที่มีการปรับเปลี่ยนให้เป็นข้อมูลปัจจุบัน ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ของสภาสถาปนิกอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง รวมทั้งพึงระมัดระวังมิให้ตนเองกระทำผิดตามเนื้อหาข้อบังคับใหม่หลังการบังคับใช้โดยเคร่งครัดต่อไป ■